

Veilig koken

Mensen met dementie krijgen in de loop van de tijd steeds meer moeite om veilig met allerlei huishoudelijke apparatuur om te gaan. Heel vaak ontstaan problemen met het gebruik van het gasfornuis, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden. Zeker als de persoon met dementie alleen woont, en er geen voortdurend toezicht is.

In de Informatieverserie *Omgaan met dementie* zijn ook verschenen:

- Activiteiten voor dementerenden
- Agressief gedrag
- Autorijden en dementie
- Doorliggen
- Dwaalgedrag
- In gesprek met een dementerende
- Incontinentie
- Intimiteit en seksualiteit
- Na de diagnose
- Veiligheid in huis
- Verdriet om dementie
- Wassen en baden

Andere Informatieverseries:

- Algemeen
- Hulp bij dementie
- Informatie in andere talen
- Medicijnen
- Verschijnselen
- Ziektebeelden

Zo kan het gebeuren dat iemand met dementie het gas laat branden nadat de pannen van het vuur zijn genomen, of vergeet het gas aan te steken als de gaskraan open is gedraaid. Het is in elk geval verstandig een rookmelder en eventueel ook een gasdetector in de keuken te installeren.

Bij bestaande apparatuur kan het een kostbare zaak zijn om een beveiliging aan te laten brengen. De aanschaf van een nieuwe kookplaat kan dan een overweging zijn. Verschillende mogelijkheden vindt u hieronder.

Verschillende systemen

Een elektrische, keramische of inductiekookplaat is vaak veiliger dan een gastoestel, hoewel je bij elektrische en keramische platen niet altijd kunt zien dat ze heet zijn. Sommige elektrische kookplaten hebben een ingebouwde klok waarmee de kooktijd kan worden ingesteld waarna de plaat vanzelf wordt uitgeschakeld.

Nadeel is dat als iemand altijd op gas heeft gekookt, het niet zal meevallen met het nieuwe systeem te leren werken. Nog afgezien van de mogelijkheid dat de pannen waarschijnlijk niet geschikt zijn voor elektrisch of inductiekoken.

Wees voorzichtig met de aanschaf

van een elektrische waterkoker voor iemand die een fluitketel gewend is. Het zal de eerste waterkoker niet zijn die op een kookplaat wordt gezet om thee te gaan maken!

Veilig koken op gas

Gastoestellen met speciale beveiligingen worden zowel vrijstaand als voor inbouw geleverd. De meeste modellen zijn als 4-pits uitgevoerd.

De speciale beveiligingen zijn:

- ▶ Beveiligde draaiknoppen;
- ▶ Aparte knop voor vonkontsteking;
- ▶ Eénknopsbediening waarbij gaskraan en vonkontsteking gelijktijdig geactiveerd worden;
- ▶ Ionisatie-beveiliging (een elektrode meet of het gas brandt);
- ▶ Automatische herstart (bijvoorbeeld bij uitwaaien);
- ▶ Kooktijdbegrenzing;
- ▶ Kinderslot.

Toestellen met ionisatiebeveiliging zijn weliswaar alleen als inbouwmodel verkrijgbaar, maar hebben de volgende voordelen:

- ▶ De gastoevoer wordt afgesloten als het gas niet brandt (bijvoorbeeld door uitwaaien of overkoken);
- ▶ Eénknopsbediening voor gaskraan en ontsteking;

- ▶ Automatische herstart, indien het starten om een of andere reden niet direct plaatsvindt. Na enkele mislukte herstartpogingen sluit de gastoevoer af en treedt tevens een (kinder)slot in werking, terwijl er een storingslampje gaat branden. Hierna kan het toestel pas weer starten, indien eerst alle gaskranen worden dichtgedraaid;
- ▶ Enkele fabrikanten (bijv. Miele) hebben de maximale kooktijd begrensd op vier uur, daarna dooft de gasvlam.

Zowel ATAG als Miele leveren kookplaten met ionisatiebeveiliging.

Elektrisch koken

Eén- en tweepits kookplaatjes met tijdschakelaar zijn te koop bij thuiszorgwinkels en keukenspecialzaken. Fabrikanten die deze toestellen leveren zijn Gaggenau, Lensen en Rommelsbacher.

De Heatguard registreert de warmteontwikkeling in het middelpunt van de kookplaat. Als deze een bepaalde temperatuur heeft bereikt en gedurende een halve minuut verder stijgt, schakelt de Heatguard de kookplaat uit.

Leverancier: QuoVadis Nederland B.V.

Inductiekoken

Als iemand met dementie het gebruiken van een inductiekookplaat nog kan leren, is dat een heel veilige manier van koken. De kookplaat wordt pas ingeschakeld als er een pan op wordt gezet en men kan zich er niet aan branden. Met een tijdschakelaar kan worden bepaald hoe lang de kookplaat aan blijft staan.